

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izjaha razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa
sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Za evropski jugovzhod

Dočim ni bilo pri španskem problemu v zadnjih tednih nikakšnega napredka, ki bi bil otipljiv in viden, so se na drugem koncu Evrope dopolnile stvari, ki utegnejo biti največje važnosti za bodoči razvoj odnošajev med evropskimi državami. Je to ureditev aleksandretskega vprašanja, sklenitev francosko turškega sporazuma ter priprave za francosko turško prijateljstvo ter najbrže tudi vojaško zvezo.

S tem sporazumom je dejansko ustvarjen francosko turški blok, ki obvladuje skupno z Anglijo vso vzhodno obal Sredozemskega morja. V smislu tega sporazuma, bo Francija še nadalje vršila svoje policijske funkcije na vsem aleksandretskem področju, vendar pa je pristala na to, da vrši te funkcije poleg njenih 2.500 vojakov prav toliko turških vojakov, ki bodo sodelovali s francoskimi četami, zlasti tam, kjer je večina prebivalstva turška. Poveljstvo nad vsemi četami pripada višjemu francoskemu častniku, vendar pa samo do volitev, nakar se bo to vprašanje ponovno urejevalo. Turčija je s tem sporazumom lahko zadovoljna, dočim je bilo Franciji na tem, da ne bi trpel francoski prestiž ob vzhodni obali Sredozemskega morja. Še važnejši kakor ta sporazum pa je prijateljska pogodba, ki jo bo francoski zunanji minister Bonnet osebno podpisal v Ankari. Ta pogodba je tem pomembnejša, ker se ne tiče le razvoja ter ureditve odnošajev med obema državama, ampak tudi ohranitve sedanjega ravnovesja v vzhodnem območju Sredozemskega morja. Duh te pogodbe ustvarja obveznosti Francije in Turčije, da bosta branili status quo v tem delu Sredozemskega morja.

Povdarek francosko turškega sporazuma je potem takem očitno sredozemski. Na tem stališču pa ni mogoče ločiti francoskih interesov od interesov Velike Britanije, ki je v razmerju do Turčije inavgu rirala politiko posebnih privilegijev, ki se je odražala že za časa sankcij proti Italiji, pozneje na dardanelski konferenci v Montreuxu in ki se ji je sedaj priključila tudi Francija z aleksandretskim sporazumom. Ta skupna akcija Anglije in Francije v tem delu Sredozemlja ne predstavlja toliko sunka proti italijanskim, marveč veliko bolj proti nemškimi akcijam.

Iz takšne perspektive je treba motriti tudi odločitev angleških krogov, da odpre Turčiji kredit 16 milijonov funtov šterlingov, ki se bodo takoj porabili za nabavo strojev ter železniškega materiala v Angliji, ki naj omogočijo eksploatacijo turških rudnikov. Ta odločitev je v duhu londonskih razgovorov med francoskimi in angleškimi državniki, v kolikor gre za podrobnosti o finančni pomoči balkanskim državam, da se na ta način prepreči penetracija neke tretje sile na evropski jugovzhod.

Vse te postavke so le torso v kompleksu širokopotezne gospodarsko politične akcije za okrepitev Sredozemskega ravnotežja ter pritegnitev evropskega jugovzhoda v območje Pariza in Londona. V ta kompleks spada tudi to, da bo Anglija prevzela večje količine bolgarskega tobaka in rožnega olja, da se bodo odprli krediti za eksploatacijo romunskih petrolejskih vrelcev ter izgradnjo železniške proge od češkoslovaške meje do Konstanc ob Črnem morju, kjer se bo izgradilo posebno pristanišče za podmornice. V ta velikopotezni obnavitveni načrt, ki ga je pričela Velika Britanija že realizirati, sta zajeti Madžarska, ki bo dobila angleško posojilo

Britanski načrt o umiku španskih prostovoljcev predložen Burgosu in Barceloni

POLJSKE KOMUNISTE PREVZAME ANGLIJA. — ANGLIJA, FRANCIJA, NEMCIJA, ITALIJA PREVZELE STROŠKE.

LONDON, 6. julija. Gladko sprejetje britanskega načrta o umiku inozemskih prostovoljcev iz Španije predstavlja danes razpravni predmet angleškega jutranjega tiska, ki odkrito izraža svoje zadovoljstvo spriču uspele akcije britanske vlade. Kakor poročajo listi, je španski odbor za nevmešavanje po sprejetju načrta zaprosil angleško vlado, da predloži ta načrt v imenu vseh držav, ki so zastopane v omenjenem odboru, vladama v Burgosu in Barceloni s pozivom, da zavzameta svoje stališče k temu načrtu. Anglija, Francija, Nemčija ter Italija so takoj izrazile pripravljenost za kritje stroškov za komisije, ki pojdejo v Španijo, in sicer je vsaka država položila 12.500 funtov šterlingov. Britanski

načrt bo objavljen v obliki posebne bele knjige. Današnji listi naglašajo, da pripada glavna zasluga za sprejetje angleškega načrta o umiku španskih prostovoljcev zunanjemu ministru lordu Halifaxu. »Daily Telegraph« se peča z vprašanjem, kaj bo s tem načrtom, če bi ga Burgos in Barcelona kot glavna prizadevala ne sprejela. »Daily Express« poroča o pripravljenosti angleške vlade, da prevzame del iz republikanske Španije odpoklicanih prostovoljcev. Gre za 3000 poljskih komunistov, ki se borijo proti generalu Francu. Poljska se brani, da bi te ljudi sprejela nazaj. Angleška vlada pa ima že rezervirano primerno naselbino za te poljske komuniste, ki bi jih tjakaj spravila.

Pred novimi misterioznimi akcijami GPU

LONDON, 6. julija. Angleški listi poročajo iz Moskve, da je pozval notranji komisar vojnega komisarja, da stavi vse vojake GPU, ki so bili svojčas odpoklicani za posebne svrhe, zopet na razpolago formacijam Čeke, ker gre za nove specialne naloge. Ta ukrep je zbudil ogromno pozornost in nikdo ne ve, kaj Stalin sedaj hoče s to zaenkrat še misteriozno predstojajočo akcijo GPU.

Po vesteh iz Moskve se je bivši varšavski sovjetski poslanik Davtjan obesil v svoji celici v Lubijanki. Njegova soproga, znana operna pevka, je bila za 10 let deportirana v vzhodno Sibirijo. Na 15 let prisilnega dela v Sibiriji je bil obsojen legacijski tajnik Vinogradski.

Radi stavke ustavljen promet skozi Sueški prekop

KAIRO, 6. julija. Delavci in nameščenci Sueškega prekopa so radi mezdnih vprašanj pričeli stavkati. Promet skozi prekop je popolnoma ustavljen. Med delavci in policijo so nastali krvavi spopadi.

je popolnoma ustavljen. Med delavci in policijo so nastali krvavi spopadi.

Pohod turške vojske v Antiohijo

ANKARA, 6. julija. Iz službenih krogov se doznava, da je vrhovno turško poveljstvo v duhu francosko-turškega sporazuma izdalo povelje, da vkoraka 2500 turških vojakov na področje aleksandretskega sandžaka. Turška vojska je vkoraka

kala v mesto Kirikan, kjer jo je turško prebivalstvo prisrčno pozdravilo. Glavni prihod turške vojske v Antiohijo je določen za danes. Vse mesto je v slavolokih, svečano pripravljeno za sprejem turške vojske.

Francozi prehiteli Japonce

PARIZ, 6. julija. V službenih krogih reagirajo zelo hladnokrvno na japonske proteste zaradi zasedbe otočja Paracels. V tukajšnjih vladnih krogih zatrjujejo, da gre za potrebne ukrepe, ki niso bili dikstrani po strateških, ampak po administrativnih razlogih. V političnih krogih zatrjujejo, da je zasedba teh otokov prišla kot posledica groženj z japonske

strani, češ, da bodo zasedli Hainan. Če bi Japonci zares zasedli Hainan, potem ne bi bilo to za nje velike važnosti, potem ko so Francozi zasedli otočje Paracels, kjer bi bil ključ strateškega značaja zopet v njihovih rokah. Ni izključena možnost, da je odredil zasedbo tega otočja kolonialni minister Mandel, ki je znan kot velik nasprotnik Japoncev.

Pabecki

Odslej samo „sake“

Ko je princ Konoje poročal mikado o gospodarskem položaju na Japonskem, je mikado odredil najstrožje varčevanje na dvoru. Odslej ne bodo več pili na dvoru tujih pijač, ampak samo znano japonsko narodno pijačo »sake«. Mesto egiptškega tobaka bodo pušili tobak s formose. Častna darila ne smejo biti iz zlata.

v petletnih obrokih, od katerih je prvi že izplačan, pa tudi Grčija, ki pride za tem kmalu na vrsto.

Nemčiji je bilo spriču metode blagovne kompenzacije omogočeno, da okrepi svoj prodor na evropski jugovzhod. An-

Izjemna milost

»Del. pol.« piše v št. 61: »Najmlajši sin bivšega habsburškega nadvojvode Franca Salvatorja, znanega vojnega liferanta za »Dörrgemüse«, se je marca nameraval poročiti z madžarko Kristo Satzger. Nevesta ni bila posebno premožna, zato pa je njen stari oče, bogati dunajski indusrijalec Aleks Friedmann obljubil vzdrževati mladi par, da bi lahko živela brez dela. Z »anšlusom« pa so nastale velike težave. Friedmann je namreč žid

glija pa si sedaj skupno s Francijo prizadeva, da spodrine izvestne vplive tega evropskega področja in da ponovno uveljavi ter obnovi v tem delu Evrope svojo veljavo.

Mariborske novice

Himen. V magdalenski cerkvi sta se poročila gdč. Nada Markežičeva, uradnica šped. avrdke Jaklič ter znana društvena delavka nameščenske organizacije DZAN, in učitelj Jože Kert iz Pilštanja. Priči sta bila g. Miklavič Franjo, lastnik špedicijske tvrdke, ter ženinov brat g. Makso Kert. Mlademu paru želimo obilo sreče in zadovoljstva! Novo zakonsko zvezo sta sklenila prof. Negotin in učit. abiturijentka gdč. Masten K. Bilo srečno!

Na drž. umetnostni akademiji v Zagrebu je diplomiral te dni z odličnim uspehom za akademskega slikarja in učitelja risanja na srednjih šolah Mariborčan g. Zornik Klavdij. Čestitamo!

Olepšanje kralja Petra trga. Desnobrezani nam pišejo: »Kdor se spominja še nedavne žalostne slike našega Kralja Petra trga, mora priznati, da se je veliko spremenilo na račun povečanja ugleda tega trga. Da pa ne sme pri tem ostati, k temu nas vsak dan glasneje opominja sredi trga nastali prometni otok, ki bo dal vsemu trgu izpopolnjeno sliko še le z nastavkom malih nasadov in morda ob robih tudi nekaj ličnih klopi. V širši okvir tega trga pa spada zelo zanemarnjeni in očem že iz državnega mostu najbolj izpostavljeni obrežja, katerega obulčna stran bi morala služiti kot dohod k promenadni poti ob Dravi. Ker je Mestna občina najbrže že pozabila na to potrebo in se bližamo velikim dnevom tujkega prometa, apeliramo na magd. olupševalno društvo, katerega zgledno delo pod vodstvom za lepoto vsega magdalenskega okraja navdušenega g. Hochmülerja nam še najbolj jamči za čim prejšnjo izpolnitev zgoraj izražene želje.«

Preureditev stranišča na Glavnem trgu. Radi preureditve javnega stranišča na Glavnem trgu v transformatorsko postajo je to javno stranišče od dne 4. julija t. l. ukinjeno.

Kalinograd. Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Tam ob Frankopanovi in »Prašni« ulici doživljamo čudne reči. Vse polno kalinov je tod okoli, ki kalijo nočni mir. Pa bi trebalo napraviti red. Prizadeti prosimo in zahtevamo, da nam zagurajo nočni mir.«

in sta bili obe njegovi tovarni zaplenjeni. — Ljubezen pa vse premaga — zlasti s pomočjo vplivnih in bogatih protektorjev. Po nasvetu nekega dunajskega odvetnika je ženin poslal Hitlerjevi pisarni vdanostno izjavo. Njegov brat, bivši nadvojvoda Anton in žena Ileana, sta pa na najvišje mesto poslala prošnjo, naj bi se v tem izrednem slučaju izkazala židu Friedmannu izjemna milost. Ženinova mati, bivša nadvojvodinja Blanka, ki je španskega pokolenja, pa je pisala generalu Franku, da se je tudi zavzel za žida Friedmanna. Uspeh ni izostal. Dopustila se je milostna izjema in je bila vsa zasežena imovina vrnjena Friedmannu na prosto razpolago. Na to se je vršila poroka, po poroki pa se je odpeljal mladi habsburški par na ženitovanjsko potovanje — München.«

Slovenski in jugoslovanski

Prejeli smo: »V neki okrožnici smo brali značilna pasusa: »Slovenci in Jugoslovanci« ter »slovenski in jugoslovanski...«. Zogve, če se je dotičnik, ki je tole reč sestavljaj, zaval, da izključuje Slovence iz okvira jugoslovanskega. Kaj pravite k temu...«

Sokolstvo

Pesniški Sokoli bodo gradili Sokolski dom

Pesniški Sokoli razvijajo v zadnjem času vzorno delavnost: Ponosno je razpel Sokol svoja krila nad prelepo, prijazno Pesnico. Vrli pesniški Sokoli, ki jih vodi neutrudno požrtvovalni in vzorno nesebični br. Srečko Krajc, so se odločili, da se priključijo vsemi ostalim sokolskim edinic in da si v okviru sokolske Petrove petletke postavijo svoj Sokolski dom.

Dne 17. julija imajo delavni pesniški Sokoli svoj dan. Pesnica kliče! Čisti do-

biček gre v prid sklada za zgradnjo Sokolskega doma.

Mariborčani, podprimo idealna stremjenja pesniških Sokolov! Posetimo dne 17. t. m. pesniške Sokole in jim dajmo priznanja za pridno, marljivo delo. Ob treh pop. vozi v Pesnico poseben vlak, ki nudi ljubiteljem Pesniške doline, nacionalnemu ter sokolskemu prebivalstvu Maribora, da se v velikem številu zgrne k dnevu pesniških Sokolov. Zdravo!

Telovadni nastop ljutomerskega Sokola v Ljutomeru

Drugi del proslave 35letnice ljutomerskega Sokola je obsegal telovadni nastop, ki je bil na letnem telovadišču dne 26. junija. Točno ob napovedani uri so ob zvokih mestne godbe prikorakali na telovadišče vsi telovadni oddelki (212), ki so pozdravili državno zastavo, nakar je godba intonirala državno himno. Pozdravu je sledil nagovor društvenega staroste br. dr. Stanka, ki je v zanosnih besedah povelečeval sokolsko misel. Dejal je: Današnji čas nas kuje; mora pokazati, da smo trdi ko jeklo. H koncu je pozval, da zakliče zbrano sokolstvo krepki »zdravo« svojemu starešini kralju Petru II.

Prva telovadna točka je bil nastop moške in ženske dece (48 in 55) s tremi prostimi vajami, dalje moškega in ženskega naraščaja (16 in 14) s prostimi vajami. Nastop naših najmanjših je pokazal dovoljno skladnost. Šestorica (člani) so izvajali skupinske vaje, ki so ob spremljavi klavirja zadivile občinstvo. Igre dece (36 in 41) v štirih skupinah

so razvedrile naše malčke, z njimi vred pa se je zabavalo tudi občinstvo. Dvanajststoričarji, člani in članice, so ob lepi glasbi (s. Škofova) navdušili publiko. Vsi gibli so bili zelo mehki ter glasbi primerno podani. Na orodju so nastopili člani (drog) in naraščaj (konj na šir). Tu smo videli lepo se razvijajoče naše telovadce, ki so nam pokazali precej lepih in težkih vaj. Proste vaje članov in članic (38 in 24) so bile zelo ubrane. Zadnja točka nastopa je bil stik vseh oddelkov (226), ko se je ob sokolski pesmi Hej Slovani snela z droga državna zastava. Nastop sta vodila društveni načelnik br. E. Pohl in načelnica s. Škofova, ki sta preskrbela, da je nastop potekel tako uspešno. Občinstvo je nastopajočim toplo vzklikalo.

Nastop, ki ga je priredil skoraj izključno ljutomerski Sokol s svojimi telovadnimi oddelki, je odlično uspel in pokazal, da stopa ljutomerski Sokol s ponosom v svoje 36. leto delovanja. Le naprej... Zdravo! —ko.

Socialni obracnik

Pravi vzroki stalne nezaposlenosti

V »Socialnem arhivu« za prve štiri letošnje mesece obravnava Bogdan Kriekič »Delavsko nezaposlenost« v Jugoslaviji in ugotavlja presenetljivo visoko število brezposelnih, ki se kljub delnemu gospodarskemu zboljšanju še ni pričelo vidno manjšati, marveč bržkone še narašča. Žal pa naša uradna statistika sploh še ne obsega vsega delovnega trga, kar onemogoča popoln pregled zaposlenosti ter vsega gospodarskega razvoja.

Pisec je upošteval gospodarsko zboljšanje v letih 1935., 1936. in 1937., dvig v obrtni, industrijski in kmetijski proizvodnji, v notranjem in zunanjem prometu, v zbiranju hranilnih vlog, v delniških kapitalih in v javnih blagajnah. S to proučeno letno vzporeden je naravni dvig cen v vseh področjih, tako da je zboljšanje priložilo vsem posejajočim slojem.

Tudi večja zaposlenost je bila naravna. Od 538.826 v l. 1933. je število zaposlenih naraslo lani na 721.051 ali 183.225. V tem številu pa še niso všteti rudarji in železničarji, s katerimi vredilo nad 920 tisoč registriranih delavcev. Ob tem dvigu zaposlenosti bi pričakovali, da brezposelnost popolnoma izkorenini, kar se pa ni zgodilo, čeprav so naše statistike kazale nižje število brezposelnih, ki je v sedanji pripravi zaposlenih. Vseh borzah dela je bilo registriranih 183.445 brezposelnih, ki so iskali delo. Drugi so za borze nedosegljivi, ker niso imeli pravice prijavit se na borzi dela. Teh je bilo še enako toliko vseh skupaj pa je po Kriekiču 491.139. In še to ni popolno število, saj je dejansko delokrog borz zelo omejen.

Slab razvoj zaposlenosti dokazujejo tudi števila o nezaposlenih registriranih delavcih v važnih mesecih. V juniju 1937. in sicer je bilo teh junija 20.480, avgusta 20.208, novembra 24.211. V grafiki stroki Bosne je bilo brezposelnih

346 oseb ali 31.05%, podobno pa velja za vse stroke v državi. Velja, da je bila nezaposlenost kvalificiranih delavcev lani vsaj dvakrat toliko ko po uradnih podatkih.

Vzroki nezaposlenosti so po pisčevem mnenju dvojni: Rastoči prirast prebivalstva, ki se ne more več izseljevati, in racionalizacija ter mehanizacija v vsem našem gospodarstvu. Tako znaša prirast prebivalstva letno povprečno po 212.579, skupaj v 15 letih 3.188.697. Zadnja leta dosega prirast gotovo že po četrt milijona, ki se mora uvrstiti celotno — ne samo del — v gospodarstvo. Razen tega imamo zaposlenih še 26.694 inozemcev in vračajo se nazaj mnogi naši izseljenci. To dokazuje, da moramo vse naše delovne sile zaposlovati doma in temu primerno se mora urediti in voditi vse naše gospodarstvo. 70% novih moči mora sprejemati kmetijstvo, 30% pa mestno gospodarstvo, to pa pri vedno večji racionalizaciji in mehanizaciji ter ob vedno večjem prilivu iz pasivnih pokrajin. Zato se mora najti čimprej pot za razbremenitev delovnega trga.

Kako pobirajo v Indiji davke

Menda je povsod tako, da ljudje davkov ne plačujejo preradi in da morajo oblasti zato uporabljati pri iztirjanju večjo ali manjšo strogost. Takole si je vedel pomagati maharadža v indijskem Hajderabadu: Njegovi davčni eksekutorji odvedejo zamudnike davkov na prosto polje in jih privežejo ob sramotni steber. Reveži morajo tam prebiti nagi ves dan na pekočem soncu, zraven njih pa leži v šotoru eksekutor in vsake četrte ure sprašuje dolžnika, če mu je vroče. Navadno zaprosijo dolžniki že po prvi uri, naj jih spuste domov, da prinesejo denar.

Darujte za azilni sklad P.I.L.I.

Rušani se pripravljajo na proslavo 20-letnice Jugoslavije

Na sokolskem letnem gledališču je zopet oživelo. Gradijo se terase in sedišča. Serajnikova hiša, knežji kamen. Že šest let nam dobro znani ruški igralci pridno vadijo ob režiji gledališkega igralca Lejze Janka »Miklovo Zalo«, ki jo je po romanu prikrojil za predstavo na prostem Franjo Sornik, odlični diletantski režiser in igralec karakternih vlog, ki je prikrojil že tudi »Desetega brata« za predstavo na prostem in ki so ga preteklo nedeljo z velikim uspehom igrali v Marenbergu.

Letošnja predstava na ruškem letnem gledališču nam obeta vrhunec naše pode-

zelske diletantske umetnosti. Vsi, ki poznajo igro »Miklova Zala«, si težko zamisljajo, kako jo je mogoče vprizoriti na prostem. Nova dramatizacija »Miklovo Zala« pa postavlja to našo staro ljudsko igro v red prvovrednih narodnih vzgojnih in zgodovinskih predstav, ki je za proslavo 20letnice Jugoslavije v celoti od vseh naših ljudskih iger najprimernejša. Vsi, ki bodo prišli v Ruše na to narodno predstavo, se bodo lahko prepričali, kakšna življenjska in narodno-samozavesna moč tiči v naši zgodovini.

Zapiski ob robu

Žalostna resnica

Prejeli smo od trg. pomočnika s prošnjo za objavo: Mučno je stopati po poti brezposelnosti v sedanjem času, ko že več ne veš, koga in kako bi zaprosil, da bi te kdo uslišal. Ni moj namen prositi miloščine, ne podpore, ker sem zdrav, dela zmožen in dela voljen, ampak prositi zaposlitve, prositi dela, kakršnega si že bodi, da se izognem splošnemu propadu štiri članske družine. Kdor še ni okusil gorja brezposelnosti, ta ne ve, kaj je bridko, kaj hudo in kaj še tako krepkega moža ubija telesno in duševno ter mu vzbuja obupne misli, ko na vse prošnje in ponudbe radi zaposlitve ne dobi niti odgovora. Če pa osebno koga povprašam radi zaposlitve, pa te še nesramno ozmerjajo, češ: Če bi hotel, bi že lahko imel zaposlitev. Drugi pa pravi, da ni posredovalec, naj se obrnem na borzo dela. Slične očitke požiraš dan na dan. Nekako čudno pa se mi zdi, da imajo nekateri tako srečo, da so bili pred

nedavnim sprejeti v naša podjetja, kjer so zaposleni. Svoječasni avstrijski begunec, čigar starši so v Gradcu, pa je bil ves čas pri nas... Ko pa se je odpeljal v Avstrijo zaželeni..., pa si je premislil, češ: Tukaj je vseeno bolje. Pristopen sem v Maribor. Leta 1918 sem kot Maistrov borec stražil most čez Muro. On je bil na avstrijski strani. Tisti preko Mure je danes zaposlen v tukajšnjih tovarnah. Jaz pa nimam zaslužka. Takih in sličnih primerov pa je žal pri nas toliko, in je skrajni čas, da bi se tudi kdo drugi za nje vsaj malo pozanimal.

Poskusil sem s prošnjami, ponudbami, oglasi, na vse načine, da bi kjerkoli prišel do bornega zaslužka. Pa kaj, ko pa je sistem tak, da dobi zaposlitev le oni, ki ima... Osebe, katerih priporočila se pri nekaterih podjetjih upoštevajo, pa nas po večini ne — razumejo.

Kakor se torej zdi, se bomo res morali pričeti posluževati zelenih jopičev in belih nogavic v dosego kake nastavitve pri naših... podjetjih. — Brezposelni trg. pomočnik.

Gospodinja

Kako ugonabljaš muhe in komarje. Če se hočemo ubraniti muh, jih moramo takoj v začetku preganjati. Dokler se pojavljajo posamezne, skušaj vsako posamezno ubiti, ker vsaka muha zleže do 500 jajčec, torej 500 muh. Stanovanje imej po možnosti čez dan odprto, a s temnimi zagrinjalji zagrnjeno. Teme muha ne mara. Potem večkrat na dan zažgi na lopatici in na žerjavici ali lovorjevo olje (dobiš v drogeriji) ali pa posušene liste navadne buče. Na okna postavi v čašo vode liste paradižnika, ker paradižnik zelo smrdi muham. Preganjaj muho nadlego, kolikor le moreš. Če se hočeš ubraniti komarjev in mušic, pa namaži steklen val (cilinder) pri svetilki z medom, razredčenim z vinom, svetilko zvečer prižgi in postavi v sobo in vsi komarji in mušice se bodo polovili na njej. Seveda moraš cilinder vsak dan sproti umiti, namazati in svetilko prižgati.

Omaka. Razpusti v kozi tri deke sirovega masla ali masti. Dodaj tri deke moka, in ko je moka vpila maslo, osoli, malo okisaj in zalij, da dobiš primerno gosto omako. Med tem ko vre sseklijaj žlico timjana, ga stresi v omako, in naj vse skupaj vre pet minut. Daš z govejim mesom in praženim krompirjem na mizo.

Vložek za juho. Pripravi navadno testo za palačinke brez sladkorja, in sicer četrt kile moka, eno jajce in mleko. Do-

bro umešano testo naj počiva pol ure. Nato speci iz testa prav tenke palačinke. Ko so vse pečene, jih zreži na prav tenke in drobne zrezance. Stresi palačinke v skledo in nalij precejeno govejo juho nanje in daj takoj na mizo, da se palačinke preveč ne razmočijo.

Druge vrste vložek za juho. Mešaj, da se zgosti, 15 dek sirovega masla in štiri rumenjake. Nato primešaj 10 dek nastrganih obisti ali jeter, štiri namočene in otisnjene žemlje (žemljam, preden jih namočiš v mleko, ostrgaj skorjo), osoli, malo popopraj in primešaj še sneg šestih beljakov. Podolgovato majhno pekačo z robom pomaži s sirovim maslom, zlij noter testo, razravnaj in speci. Pečeno in hladno zreži na drobne kocke, stresi v skledo in nalij nanje precejeno govejo juho. Ta vložek imaš lahko za dvakrat, ker ga je precej.

Umetna juha. V vodi namoči suhega črnega in belega kruha (vsakega pol). V kozi pa prepraži eno drobno zrezano čebulo na malo masti ali sirovem maslu. Namočeni kruh otisni in ga deni k čebuli, po okusu osoli, malo popopraj in dodaj ščep zribanega muškata oreha. Premešaj in duši 10 minut. Nato zalij s krompom, in sicer toliko, kolikor pač potrebuješ juhe. Juha naj vre še četrte ure. Nato juho precedi v drugo kozo, primešaj naribanega sira, dodaj še žlico sirovega masla, in naj juha še enkrat prevre. V skledi pa stepi dva rumenjaka in mešajje vlijav juho na rumenjake, nato jo daj takoj na mizo.

Električne ograje

Ameriški farmerji so se dolgo časa bavili s skrbjo, kako naj odganjajo od svojih farm tuje pse in škodljivo zverjad. Končno so se domislili električnih ograj. Okoli farme je potegnjena navadna žica, po kateri je napeljan električen tok. Kdor se žice dotakne, ga udari električni tok, da se od udara in strahu sesede. Zdaj je v Ameriki že okrog 400.000 električnih ograj, ki so priključene na mestno električno omrežje. Najboljša ovira so hkrati, da živina s sosednih pašnikov ne pride v dotiko z drugo. Tako izostane ne-ljube pomote in spori, a tudi kužne bolezni med živalmi se morejo poljubno širiti.

Belii sužnji

Amerika je zaprla svoje meje za priseljence. Kljub temu pa se najde še vedno dovolj ljudi, ki bi radi obogateli v deželi onstran velike luže. Na pomoč jim prihajajo tihotapske družbe, ki razpolagajo z letali, ladjami in avtomobili in katerim se posreči, da spravijo letno v Združene države okroglo 20.000 ljudi. Uboge priseljence prepeljejo tudi zastoni in jim poiščejo celo službo, za kar jim morajo skozi dve leti plačevati 30 odstotkov svojega zaslužka. Da je to suženjstvo priseljencev skrajno neprijetno, si lahko mislimo. Menda je ena petina vseh samoumorov v Ameriki v vrstah belih sužnjevc, ki so svojo željo za bogastvom tako drago plačali.

Beg iz ruskega ujetništva

(Po svojih doživljajih napisal: J. Petr.)

Drugo jutro smo se poslovili še od častnikov, ki so ostali. Stotnik Schreiner me je nagovarjal, naj ostanem. Ne bo mi žal. Nisem se dal omajati v svojem sklepu, posebno še zato ne, ker me je bil Ribička radi nastale Jugoslavije nekaj užalil. Izvolili smo vodnika, ki se mu je moral sleherni pokoriti, kadar je šlo za varnost.

Daleč zunaj mesta smo se sešli in skupno odjahali dalje. Nikjer pa nismo opazili obljubljenih konjenice, ki naj bi nas spremljala do meje. Kmalu smo izgubili mesto iz oči in zavili v hribe. Otroke ruskih beguncev smo menjaje nosili pred seboj na konjih. Tudi ženski sta dobro jahali, edino živinozdravnik je včasih zaostal. Hrano smo delili z njimi, ker za papirnati denar v Afganistanu niso nikjer ničesar dobili, kovanega pa niso imeli. Za naše kovance smo dobili vsega, samo če je bilo kaj na razpolago.

Prenočevali smo v serajih. V stolpu se je stalno menjavala straža. Na povelje vodnika, husarskega narednika, ni smel nihče ne ven, ne notri, potem ko smo že vrata zaprli.

Kmalu smo prispeli na kraj, kjer sta se nedavno spoprijeli vojski obeh kraljev. Za spopad ugodna tla! Tudi nas so pozdravili z nekaj strelji, a kmalu je bilo vse mirno. K sreči ni bil nikdo ranjen. Brez drugih ovir smo nadaljevali pot. Spotoma smo zvedeli, da je v Dželalabadu neurejena vojska brez oficirjev, ki na svojo pest gospodarji. Bilo bi nevarno jahati podnevi skozi mesto. V seraju pred mestom smo počakali noči. V mestu smo sicer naleteli na manjše patrole, ki nas pa niso ustavljale. Za vsak primer smo imeli s seboj kraljevo dovoljenje, ki smo ga morali v serajih vselej pokazati, da smo dobili brezplačno prenočišče.

Še zadnje prenočišče v obmejnem seraju! S strahom smo se bližali nevarni meji. Takrat pa se pripeljeta za nami dva avtomobila. V prvem je sedel vojni minister z oficirji, v drugem vojak. Takoj nam je bilo lažje pri srcu.

Postajališče v vasi je bilo že prenapolnjeno, zato so nam odkazali neko dvorišče. Vas z okolico je bila polna vojaštva, pomešanega z roparskimi graničarji. Nismo utegnili spraševati, čemu vse to.

Zarana smo odrinili, ne da bi nas kdo zadrževal. Više in više smo se vzpenjali po jarku podobni cesti med gore, vedno pripravljene na napad. Bali se nismo preveč, manjša četa nam nikakor ne bi bila kos. Prej bi jo mi ustrahovali.

Odrpla se nam je široka planota, ki se je pred nami vedno bolj dvigala. Zajahali smo vstric. Kar zagledamo daleč pred seboj oblake prahu. Ustavimo se, da bi razbrali, kdo se nam bliža. Bila je angleška konjenica, ki nam je v razprostrti vrsti jahala naproti. Tedaj smo izpodbodli konje in se zapodili v diru proti njim. Angleži se ustavijo, isto mi. Poveljnika, ki sta jahala kakih 20 korakov pred četama, se približata drug drugemu in se s sabljami pozdravita. Zamenjala sta par besed, nakar je naš poveljnik dal znamenje, naj ju obkrožimo. Angleška konjenica je naredila krog za nami. Angleški oficir je govoril ruski.

— Kam ste namenjeni?
— Preko Indije v domovino.
— Ali vam ni znano, da so Angleži vaši neprijatelji?
— Znano.
— Čemu prihajate z orožjem?
— Smo v deželi, kjer brez orožja ne moreš potovati.
— Ste voljni prostovoljno orožje oddati?

— Da, na to smo računali.
— Če se boste dobro obnašali, se vam pri nas ne bo slabo godilo in se utegneta kaj kmalu vrniti v domače kraje. Naprej! Dva vojska sta zdirljala naprej, korakoma smo sledili. Na vrhu smo dosegli indijsko mejo. Vdijl so se dvigali kame-niti stolpi, angleška straža. Ne daleč od tod smo opazili manjšo vojašnico, nekaj nižje vodovod, ki je napajal nekoliko oddaljeno trdnjavo. V vojašnici s nas popisali ter nam odvzeli konje in orožje. Preiskali nas niso, staro orožje so nam pustili.

V tem so pripeljali avto in nekaj voz,

Slavanska obzacija

Pivkova sokolska družina poklonila sliki svojega ustanovitelja ČOS in češkim legionarjem

Praga, 6. julija.

Jugoslovanski sokolski naj je priredil v soboto z dvema posebnimi ladjanjama izlet v Zbraslavo, kjer je bil sprejet po zbraslavskem Sokolu. Tudi so se jugoslovanski naraščajniki in naraščajnice peljali s posebnim vlakom v Lani, kjer so se poklonili na grobu prezidenta dr. Masaryka. Tudi v Lanah so bili navdušeno sprejeti.

Sokol Maribor I, ki ga je ustanovil nepozabni dr. Ljudevit Pivko, je v velikem številu prišel na sokolski zlet v Prago. Prišlo je 138 pripadnikov. Društvo je prineslo s seboj v Prago dve sliki pokojnega dr. Pivka. Prvo je včeraj pokloniko ČOS

in sicer je izročil sliko v Tyrševem domu v roke podstaroste ČOS br. Stanko Sosič v navzočnosti načelnice Sokola Maribor I. sestre Cvetke Pivkove, hčerke pokojnega dr. Pivka, župnega staroste dr. Goriška in drugih društvenih članov. Drugo sliko so izročili sinoči v Urbanovi dvorani češkoslovaški legionarski organizaciji. Tudi ta svečanost je zapustila globok vtis in so ji prisostvovali mariborski Sokoli ter češkoslovaški legionarji v velikem številu.

Nacionalni in sokolski Maribor pripravljajo iz Prage vračajočim se sokolom veličasten sprejem! Mariborska sokolska žu-

pa poziva vse sokolske pripadnike ter nacionalno in sokolstvu naklonjeno občinstvo, da se v čim večjem številu udeleži sprejema naših Sokolov, ki se vračajo iz zlate Prage in ki prispejo v Maribor v petek, 8. t. m. ob 13. uri. Dolžnost nas vseh je, da sprejmemo vračajoče se Sokole z isto toplino in navdušenjem kakor smo jih pozdravili, ko so odhajali. Ves nacionalni Maribor naj se tega dne zgrne na glavni kolodvor, da ponovno izpričamo, da je Maribor sokolski! Zdravo!

Podprimo nabiralno akcijo za gradnjo doma matičnega Sokola

Iz življenja in sveta

Vojna proti opiju v XX. stoletju

Milijoni žrtev — Dobrotnik človeštva: Rusel-paša

Francoska policija je prijela dva mednarodna trgovca z mamili. To sta Theodore Lion in Fernand Bacula. Oba sta letno prodajala na stotisoče opijevih zrn in zaslužila pri tem milijone. Največje veselje pa je imel v tem vsekakor egiptovski notranji minister Rusel-paša, ki je posvetil vse življenje borbi proti opiju.

Obiskovalec Ženeve

Ko se na vročem vetru s puščave, v hladnem vetriču, ki lahko pihlja z morja ali v milem vetriču z gora — v Indiji, na Kitajskem, Egiptu, Turčiji in Bolgariji, sklanjajo rdeči cvetovi maka in se široke glavice sklanjajo sem in tja, je stopil neki gospod v uniformi egiptovskega ministra s fesom na glavi v ženevsko palačo Društva narodov. Sluge se klanjajo in široko odpirajo vrata. Takrat je sedel nasproti vodji departmana Društva narodov za borbo proti trgovini mamil in zahteval strastno in razburjeno najožje sodelovanje in pomoč. Človek v najboljših letih, energični gost Ženeve je egiptovski notranji minister Rusel-paša.

Od uradnika do borca

Kot angleški uradnik je prišel kakor sto in sto drugih že davno pred vojno v Egipt. Delal je, se zabaval, hodil na izlete. Ta potovanja so ga privedla v notranjost zemlje in tu je spoznal velike posestnike, majhne kmete in zakupnike, videl njihove vasi in način življenja. Tu je našel tudi dokaze za to, kar je prav za prav samo slutil, a ni verjel: Da se namreč na sto tisoči ljudi udaja uživanju opojnih strupov.

600.000 žrtev

Ruselova zdrava narava in razum sta se uprla radi te narodove nesreče. Prisegel je, da bo storil vse, kar je mogoče, da to lepo in bogato pokrajino reši tega zla. Najprej je pogledal v državne zapore in našel, da živi med 22.000 kaznjenci 7000 pod vplivom opija. Nadaljeval je z raziskovanjem po vaseh in mestih. Obsežen material je dokazal, da uživa najmanj pol milijona Egiptčanov opij in druga opojna sredstva. V prvi vrsti možje in žene med 20 in 30 leti, vendar pa tudi starci, ter — kolikor je pač neverjetno, vendar resnično — tudi otroci, od katerih nekateri niso dovršili niti šest let. In vsi ti niso bili samo odjemalci, temveč tudi trgovci s strupi.

Nenavadne poti trgovine

Rusel je že postal predsednik policije v Kairu. Sestavil je skupino »G-man« in pričel njej na čelu velikopotezno borbo

ki so nas potegnili do trdnjave, kjer smo ostali tri dni. Zadnji dan smo prejeli denar, izkupiček za konje in orožje. Konje so nam bili dobro prodali, nekoliko slabše pa orožje; vendar sta se vsoti krili in nismo bili oškodovani.

Rusi so nas zapustili že na meji in jih nismo več videli.

(Dalje.)

proti trgovini z mamili. In ko so skrivali trgovci svoje blago v izvotljeno kameenje, v škatle konzerv z dvojnimi dnom, v platnice knjig ali škatlje v obliki knjig, so Ruselovi agenti vse polagoma odkrili, uničevali blago in predajali trgovce sodiščem. Trgovina z opijem in setev maka so zabranili. Vendar se je pa kljub temu pojavil opij v veliki množini. Odkod je prihajal? Rusel je razmišljeval in iskal. Zaman je bila njegova muka in naporei sodelavcev. Pomagal mu je slučaj.

Na stranpoti do cilja

Vojni odsek egiptске vlade je pred nedavnim poveril svojemu fotografskemu oddelku nalogo, da izpopolni nepopolne zemljevidne karte s fotografijami puščave in slabo obljudenih krajev. Na slikah iz gornjega Egipta so se pokazale med svetlimi koruznimi polji in plantažami sladkornega trsa čudne temne lise. Posnetke so povečali in presenečenim očem se je prikazala čudna slika: Felahi so sredi svojih polj, med koruznimi stebli in trstikami skrivaj gojili mak. Tako je Rusel dognal, odkod se pojavljajo na trgu v Kairu tolike množine mamil. Nov slučaj je prišel Ruselu na pomoč.

Popis trgovcev z mamili

V Aleksandriji je bil napovedan prihod moža, ki so ga že dolgo sumili, da trguje z mamili: to je bil Jean Vojačis. Prišel je s Kitajske in hotel v Pirej v Grčijo. V Kairu se je zadrževal teden dni in kljub natančnemu nadzorstvu policije niso mo-

Pariz — splošno plesišče

Dočim se bosta morala angleški kralj in kraljica voziti z ene utrudljive recepcije na drugo, bodo Parižane pozvali, naj z veseljem in rajanjem izrazijo svoje veselje nad obiskom angleških kraljevskih gostov. Zato bo ne samo za vse šole pouka prost dan, temveč se bo Pariz izpremenil za nekaj ur v splošno plesišče. Po vseh ulicah bodo ljudje rajali in se veselili kakor 14. julija, ko bo pravi dan veselja in rajanja.

Vse ulice bodo okrašene z angleškimi in francoskimi zastavami, vse zgodovinske znamenitosti in spomeniki bodo krasno razsvetljeni. Visoko pod nebo se bodo dvigale rakete in Parižani bodo smeli plesati po vseh ulicah, trgih in križiščih ne glede na promet, ki bo seveda ustavljen.

Namesto lajn radijske aparate

Ni še tako dolgo, ko je po velikih mestih za vsakim ogrom kdo vrtel lajno ter pobiral denar za svoj ljubi kruhek. Tudi po Newyorku je bilo tako. Zdaj pa je že drugače. Po newyorških ulicah vidiš zdaj godce, ki porivajo pred seboj vozničke, v katerih imajo radijske aparate z močnimi zvočniki. Berač navija najlepše pesmi, pa mu te moderne lajne ni treba vrteti. Kar za gumb pritisne in potem lahko z obema rokama pobira denar, ki mu ga mečejo. Poprej pa je moral

gli ničesar odkriti in dokazati. Ko pa je nekoč lahkomišeno, kakor se navadno zgodi zločincem, odpravil svojo prtljago brzovozno v Port Said, je dal Rusel pregledati kovčge. V nekem kovčegu so odkrili dvojno dno in pod nekimi papirji povsem nezadno knjižico, ki pa je vsebovala opis mednarodnih trgovcev z mamili. Tu je bilo na stotine imen in med njimi pod številkami 75 in 189 imeni Theodorja Liona in Fernanda Bacula, po poklicu »diplomata«, vendar je njuno pravo delovanje bilo posebno znano v Združenih državah, čeprav ni mogla radi pomanjkanja dokazov nobena država nastopiti proti njima. Sedaj je z Ruselovo pozornostjo, ki je v tem postal notranji minister, bilo mogoče nastopiti proti njima in spraviti oba zločinca pod ključ.

V službi človeštva

Ruselovo delo se pa ne omejuje samo na Egipt, temveč je velike vrednosti za ves svet. V Indiji, na Kitajskem in Japonskem, v Mehiki in Franciji, Švici, Belgiji, Turčiji in Združenih državah, na Angleškem in v Siriji propadajo milijoni ljudi radi uživanja opojnih strupov. Za vse te se bori Rusel paša, ker je meje svojega delovanja razmaknil čez meje svoje domovine, in vse vlade in vsi državljani sveta so lahko hvaležni temu velikemu dobrotniku človeštva za njegovo požrtvovalno, uspešno in vztrajno delo pri pobijanju trgovine z »belim strupom«.

z eno roko vrteti lajno in le ena roka je bila prosta.

Napoleonove

Ne bo daleč prišel, kdor že od začetka ve, kam gre.

Hudoben človek ljubi in spoštuje samo onega, kogar se boji.

Brezdelje je mati zločinov.

Glava brez misli je kakor trdnjava brez posadke.

Če človek ne drži dane besede, se več ne razlikuje od živali.

Gorje tistim, ki kršijo dogovor.

Nimam čuta za smešne stvari, moč namreč ni nikdar smešna.

Da, ljubim luč, toda ljubim jo kot umetnik. Ljubim jo kot godec svoje gosli, da izvabi iz njih glasove, tone in blagodneče melodije.

Kjer sem, ukazujem, ali pa molčim.

Dogodki ne smejo delati politike, pač pa politika dogodka.

Če kdo nima zaupanja v zdravnika, mu nič ne koristi, če ga pokliče.

Moja zdravila so bila voda, zrak in čistoča.

Po laboratorijih so prav tako junaki kot na bojnem polju.

Sit je svoje službe.

Redarjeva žena: »Mož, vstani, v sedni sobi so vlomilci.«

Redar: »Daj mi no mir, saj nisem v službi. Pokliči policijo.«

Nacionalna manifestacija v Prištini

Poročilo Avale.

PRIŠTINA, 5. jul. AA. Ko je ministrski predsed. dr. Milan Stojadinović s svojim spremstvom potoval skozi Kačanik, ga je prebivalstvo navdušeno sprejelo. Pod slavalokom je predsednika vlade in njegovo spremstvo pozdravil narodni posl. Zejnel beg Stracimir in za njim vsi predsedniki občin iz kačanškega sreza in drugi ugledni meščani. Nekoliko deklic je izročilo predsedniku vlade krasne šopke cvetja, med njimi tudi lepa in majhna Leposlava Mijović, ki šteje komaj 2 leti. Predsednik vlade je dekletu podal roko, kar je pri prisotnih izvalo posebno veselje. Takoj po sprejemu je predsednik nadaljeval pot proti Prištini. Povsod so bili njemu na čast prirejeni navdušeni sprejemi. V Uroševcu, ga je pozdravil predsednik občine Slavković. Pri sprejemu so bili navzoči tudi senator Ogrin Joksimović, narodna posl. Branko Todorović in Dušan Perović, podpreds. skopske občine Marković, predsednik omladine JRZ iz Uroševca Dušan Banović, predstavniki raznih društev in korporacij, celoten občinski odbor Uroševca in predsedniki vseh občin v nerodimskem srezu. V svojem pozdravnem govoru je predsednik urovske občine Lazar Slavković poudaril, da si je prvič v zgo dovini naše države zgodilo, da je preds. vlade obiskal te kraje. Po kratkem odmeru se je predsednik vlade dr. Stojadinović odpeljal v Prištino. Pred občinsko palačo so predsednika vlade in njegovo spremstvo pričakali in pozdravili poveljnik orožništva general Jovan Naumović, divizijski general Cegomir Kopačić, predsednik omladine JRZ v Prištini Jakša Savelić in druge ugledne osebnosti.

Po pozdravih se je predsednik odpeljal na prištinsko periferijo, kjer so ga čakali oddelki konjenice z zastavami, ter pozdravili visokega gosta z dolgotrajnim vzklikanjem. Nekoliko naprej so bili razvrščeni kolesarji, ki so imeli svoja kolesa okrašena z državnimi zastavicami. Od predmestja pa do središča Prištine je bila zbrana ogromna množica ljudstva, ki je navdušeno vzklikala dr. Stojadinoviču in ostalim ministrom. Tega veličastnega sprejema se je udeležilo do 20.000 ljudi. Poleg prebivalstva iz Prištine so bili navzoči tudi zastopniki iz 20 okoliških okrajev, bilo pa je dosti tudi takšnih, ki so peš prišli v Prištino nad 50 km daleč, da pozdravijo predsednika vlade. Vse mesto je bilo svečano okrašeno, vse v slavalokih in preprogah. Vsaka hiša od najlepše pa do najskromnejše kolibe je bila okrašena. Prebivalstvo je hotelo na ta način pokazati svojo veliko ljubezen do dr. Stojadinoviča, ki je kot predsednik vlade prvi obiskal ta znameniti zgodovinski kraj. Na glavnem trgu ob lepem zelenem slavaloku, okrašenem z državnimi zastavami je spejel dr. Stojadinoviča prištinski župan Pajević, poleg njega pa poslanec Milan Glavinić, ki pri današnjih svečanostih v Prištini zastopa narodno skupščino, senatorja Andrej Kujundžić in Ugrin Joksimović, poslanci Serif Bođja, Mustafa Gurgutović, Živkov Popović, C. Nikitović, Radivoj Milošević, Bečir Sefijević, pred sednik osrednjega tiskovnega urada Boško Bogdanović, ravnatelj agencije Avale Milan Stoimirović-Jovanović, bivši pomočnik kmetijskega ministra Miloš Sretenović, ravnatelj prištinske gimn. Djordje Konstantinović, ves upravni in nadzorni odbor zveze kreditnih zadrug za Južno Srbijo, nato 12 zastopstev iz raznih okrajev, predstavniki vseh humanit. prosvetnih, kulturnih in drugih društev, ter mnogo številne ostale osebnosti. Okoli slavaloka in po bližnjih ulicah je bilo zbrano toliko ljudstva, da so reditelji z največjo težavo vzdrževali red.

Ko se je pripeljal predsednik vlade, je zbrana množica začela navdušeno vzklikati. Reditelji niso bili več gospodarji položaja. Okoli avtomobila predsednika vlade in ostalih avtomobilov, v katerih se je vozilo njegovo spremstvo, se je gnetla velikanska množica ljudstva, ter vzklikala dr. Stojadinoviču in Jugoslaviji. Ministrski preds. je zatem izstopil iz avtomobila, kar je dalo povod za še bolj viharne ovacije. Predsednik prištinske občine je pozdravil dr. Stojadinoviča ter v svojem govoru naglašal, da prebivalstvo ne samo s Kosovega pač pa tudi s

Metohije smatra ta dan za nadvse pomemben, kajti dr. Stojadinović je od osvojitve Kosovega leta 1912. pa do danes prvi aktivni predsednik vlade, ki je uradno obiskal Prištino in Kosovo. Zatem je naglasil, da je ta obisk istočasno tudi dokaz kako so predsedniku vlade ti kraji pri srcu. Poudaril je tudi, da bo ta dan velikega slavlja ostal nepozaben v dušah vsega prebivalstva iz Prištine in Kosovega brez razlike vere, ker je ljudstvo prepričano, da ga čaka za slavno preteklostjo tudi sijajna bodočnost.

Po pozdravih z navzočimi predstavniki oblasti in drugimi uglednimi osebnostmi, je odšel predsednik vlade s svojim spremstvom do kraja, kjer bo zgrajena nova gimnazija. Za to veličastno zgradbo je že položen temeljni kamen. Pred njo se vzdiguje veličastna tribuna, na kateri so bili za časa položitve temeljnega kamna predsednik vlade in ostali ministri. Pred samo blagoslovitvijo je prišel na častno tribuno zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. divizijski general Radivoj Zlatanović, nakar se je takoj začela svečanost, ki jo je opravil arhijerejski namestnik Arton Popović ob asistenci mnogoštevilne duhovščine. Pri tem je sodelovalo tudi pevsko društvo Branko. Po slovesnosti je imel prota Popović zelo lep in vzpodbuden govor, v katerem je poudaril, da se mora tamkajšnje ljudstvo zahvaliti edino le vladi dr. Stojadinoviča, da bo dobilo novo gimnazijo. V svojem nadaljnjem govoru je naglašal kako potrebno je tudi gospodarsko povzdigniti ljudstvo na Kosovem, ker časi suženstva niso bili nikjer tako težki, kakor ravno tu. Govorim kot duhovnik s Kosovega, kjer živim in delam že nad 40 let. Po svoboženju na Kosovem je bilo zgrajenih že veliko število šol, v katerih se otroci uče, kako je treba ljubiti kralja, domovino in svoj narod. Sezidanih je bilo tudi veliko število cerkva, po katerih v znak hvaležnosti moli naše ljudstvo za dolgo življenje mladega kralja in za srečo ter napredek naše Jugoslavije. Gospod predsednik in ministri! To kar sem povedal, je malo za Kosovo. Danes so blagoslovljeni temelji tega bodočega hrama prosvete, odkoder se bo razširjal duh prosvete za srečo našega mladega kralja Petra II., našega naroda in naše mile krajevne.

Nepregledne množice ljudstva z velikanskim navdušenjem pozdravile zadnje besede prote Popovića, ter vzklikale Nj. Vel. kralju, knezu namestniku Pavlu, kraljevskemu domu, Jugoslaviji, kr. vladi in predsedniku dr. Stojadinoviču.

Ko se je navdušenje nekoliko poglobilo, je spregovoril prosvetni minister Dimitrij Magarašević, ki je dejal: Ko posvečujemo temelje nove zgradbe prištinske gimnazije, želimo predvsem, da bi ta novi narodni prosvetni harm častno služil vzgoji in pouku novega naraščaja. V tem zgodovinskem in tudi danes pomembnem kraju (Živel!) Ni to samo naključje, da se to delo, ki je bilo zamišljeno in začeto pred 16 leti, končava ravno te dni in da danes prisostvujemo svečanemu dejanju posvetitve temeljev nove prištinske gimnazije. Ni samo naključje, da se ta lepa zamisel, stvarna potreba in topla želja staršev, prosvetnih delavcev in vsega prištinskega in okoliškega prebivalstva uresničuje navzočnosti predsednika kr. vlade in ob tako velikem sodelovanju tukajšnjega prebivalstva, ki živi v nam tako milem delu naše domovine (Živel!) Triletna konstruktivne delavnosti kr. vlade pod vodstvom predsednika dr. Stojadinoviča (dolgotrajno vzklikanje Živel dr. Stojadinovič!) je vzbudila vso našo državo k novemu življenju in k novim podvigom. Stvariteljsko delo našega naroda, naj se poveča s konstruktivnim delom kr. vlade in ostalih naših državnih oblasti in naj to skupno sodelovanje izboljša naše socialne, kulturno in nacionalno življenje. Te nove zgradbe so dokaz združenega sodelovanja. Obenem pa je jasna slika, kako se kulturni problemi lahko in uspešno, skoro sami po sebi rešujejo, če je gospodarska podlaga narodnega življenja konsolidirana in načrtno zgrajena. Tako se bo tudi v tej novi gimnaziji, ki bo dobila svoj moderen evropski material in obliko, razvijalo novo delo pri učiteljih in mladini. Tej mladini pripravljamo s tem delom najboljše pogoje za njen pouk, in smo prepričani, da bo ona, ko pade usoda naroda in države v njene roke, vračala te narodne žrtve čast

Zanimiv proces — Režiser M. Košič: dr. S. Teklić

Pred mariborskim sreskim sodiščem se je včeraj dopoldne vršil epilog dogodka, ki se je pripetil dne 18. aprila t. l. na vogalu Gosposke ulice in Ulice 10. oktobra, ko je gledališki igralec in režiser tukajšnjega Narodnega gledališča gosp. Milan Košič premikastil vpokojenega avditorja g. dr. Slavka Teklića. Dogodek, o katerem je tudi naš list svojčas poročal, je povzročil obilo komentarjev. Napadeni g. dr. Slavko Teklić je potom odvetnika g. dr. V. Kukovec vložil tožbo proti Milanu Košiču pri sreskem sodišču v Mariboru in sicer radi javnega zlostavljanja in radi javne žalitve. Milan Košič pa je po svojem zastopniku odvetniku g. dr. Pretnarju vložil proti dr. Slavku Tekliću protitožbo in sta se obe navedeni tožbi obravnavali pred sodnikom g. dr. Adolfom Obranom.

Razprava, ki se je vršila v razpravni dvorani št. 12 tukajšnjega sreskega sodišča, je bila zelo zanimiva, ker so se pojavila ozadja napada Milana Košiča na dr. Teklića.

Razprava se je pričela točno ob 9.15 in je sodnik g. dr. Obrana najprej skušal obe stranki spraviti do tega, da bi se poravnali. Dr. Teklić je dejal, da je velik prijatelj gledališča in da nima ničesar proti Milanu Košiču, ki ga ima zelo rad, ker je talentiran in dober igralec. Tudi je g. dr. Teklić dejal, da je prišlo do nerazpoloženja med njim in Košičem radi neke gledališke kritike v nekem dnevniku, ki jo je on napisal ter izročil študentu Grešaku, da jo objavi v dotičnem dnevniku. Dr. Teklić je pristavil, da je on kritik in književnik in bi ga lahko šel Milan Košič tožiti, toda ne da ga premikasti.

Na dr. Teklićeve izjave je reagiral Milan Košič, ki je dejal, da ga dr. Teklić že mesece in mesece insultira iz neznanega vzroka ter ga ob vsaki priliki žali z raznimi grdimi besedami.

Sodnik: »Gospod doktor, če so navedbe Milana Košiča v pritožbi resnične, potem vam ne morem pomagati in vas moram obsoditi na zaporno kazen. Svetujem vam, da se poravnate!«

Dr. Teklić: Nisem imel niti pojma, kaj je Milan Košič v svoji pritožbi navedel in bi prosil, da razpravo preložite, da dam pismeni zagovor.

Sodnik: »Najboljše bi bilo, da se poravnata! Predlagal bi, da nosita vsak svoje stroške.«

Dr. Pretnar: »Na ta predlog ne pristanim. Dr. Teklić naj nosi vse stroške, ter naj plača 500 dinarjev v prid Združenju gledaliških igralcev.«

Dr. Teklić: »Absolutno ne.«

Ker se obe stranki nista mogli poravnati, se je razprava nadaljevala in je bila kot prva zaslišana gledališka igralca Jelka Igljčeva, ki je glede dogodka v noči dne 18. aprila izpovedala naslednje: »Po gledališki predstavi sem šla v družbi neke dame in oficirja po Ulici 10. oktobra proti kavarni Central. Slišala sem, kako je dr. Teklić, ki je šel nekoliko korakov za menoj, neprestano vpil: Lopov, grbavec, intrigant, kreatura, špijon.« Pred menoj pa je šel Milan Košič in sem

slišala, kako je Košič dejal: »Sedaj pa mi je zadostil.« Videla sem še, kako je dr. Teklić zavijtel palico, kar pa je potem sledilo ne vem, ker sem šla po Gosposki ulici v smeri proti Glavnemu trgu.«

Naslednja priča gospa dr. Storoževa je izpovedala, da je nekoč meseca aprila v avtomatičnem bufetu slišala, kako je dr. Teklić psoval Milana Košiča. Dejala je, da pride dr. Teklić večkrat v avtomatični bufet, toda noben gost noče sestik njemu, ker poliva z vinom.

Med izpovedbami obeh navedenih prič je dr. Teklić večkrat posegel vmes, tako da mu je sodnik zagrozil, da ga bo poslal iz dvorane, če bo še nadalje motil potek razprave. G. sodnik dr. Obrana je še pristavil naj pazi kaj govori, drugače bodo še nove tožbe.

Do obravnave posameznih točk v pritožbi g. Milana Košiča ni prišlo, ker je sodnik dr. Obrana razpravo preložil na dan 23. avgusta t. l. ob 8.45, ko bodo zaslišane tudi številne priče.

Poljčanske novice

Planinsko slavlje na Boču. Kakor znano proslavljata podružnici SPD Rogaska Slatina in Poljčane vsako leto obletnico zgraditve stolpa na Boču z velikim planimskim rajanjem pri Sv. Miklavžu na Boču. Tudi pretelice nedeljo se je pri tej slavnosti zbralo lepo število planincev z vseh strani. Prireditev, ki je bila v korist zgradbe planinskega doma, se bo zato ponovila.

Nabori za občino Poljčane bodo v petek 8. julija v Sl. Bistrici. Točenje alkoholnih pijač rekrutom je ta dan zabranjeno.

Živinski sejem bo v Poljčanah v ponedeljek 11. julija.

Poročila sta se te dni v Slovenjgradcu Bogdan Zolnir, učitelj v Poljčanah, in gđna Slavka Grmovšek, učiteljica v Slovenjgradcu. Mlademu paru naše iskrene čestitke.

Urednikova pošta

P. S., Ptuj. Čudili ste se... smo morali... Pa se v bodoče ne čudite. Sedaj veste, kako je s to rečjo.

K. D., Dravsko polje. Da, da, čudne govorice. Seveda vemo, pa ne moremo kontrolirati.

Zelo prijazno.

Gospod Petek: »Snoči sem v vaši gostilni izgubil stotak. Če ga boste našli, prosim, mi ga vrnite!« — Natakari: »In če ga ne najdemo?« — »Potem ga pa obdržite.«

Fotografija.

Pavle se je dal za ženin god fotografirati in ji je kot dar slovesno izročil svojo sliko. — »Toda, Pavle,« pravi ženica, »na sukniču imaš en sam gumb.« — »Hvala Bogu, naposled si to vendar opazila,« je mirno odgovoril Pavle.

no in pošteno z ljubeznijo in udanostjo svojemu kralju, narodu in svoji domovini. (Živel kralj! Živela Jugoslavija!).

Govor ministra Magaraševića posebno konec, so navzoči sprejeli z dolgotrajnimi vzkliki in navdušenim pritrditvami. Klicali so Živel kralj! Živel knez namestnik Pavle! Živela Jugoslavija! Živela kr. vlada!

Zatem je bilo prebrano posvetilo, ki bo vzdano v temelje nove gimnazije. Preds. vlade dr. Stojadinović in minister Magarašević sta v spremstvu bana vardarske banovine Marka Novakovića odšla k temelju zgradbe ter simbolično položila temeljni kamen. S tem je bila svečanost končana.

Ko se je pojavil predsednik vlade na stopnicah, ki vodijo k temeljem zgradbe, so se ponovili navdušeni vzkliki kr. vladi in njemu. Dr. Stojadinović je takoj nato s svojim spremstvom peš odšel skozi gost špalir ljudstva, ki se je na gosto zbrala po hodnikih prištinskih ulic, ter krenil v častniški dom, kjer je bilo prirejeno kosilo za visoke goste. Na kosilu v častniškem domu so bili poleg predsednika vlade tudi vsi ostali ugledni gostje, ki so

se udeležili današnje svečanosti v Prištini. Za časa banketa je bilo izgovorjenih nekaj zdravic. Prvi je spregovoril prištinski župan Mahan Pejović, zatem poslanec Milan Glavinić, nato pa ravnatelj gimnazije, ki je v svojem govoru poudaril pomen graditve nove gimnazije. Govorili so še predstavniki trgovskega združenja Trajko Jamčetović, Nikola Vujčić, v imenu JRZ pa Jakša Salejić. Po teh govorih je vstal tudi predsednik vlade dr. Stojadinović ter izrekel pri srčno zdravico, ki so jo navzoči z največjo pozornostjo poslušali in ves čas prekinjali z navdušenim vzklikanjem predsed. vlade. Dr. Stojadinović se je najprej zahvalil za prisrčen sprejem, nato pa poudaril da je bilo dozdej Kosovo znano le v vojaškem oziru in da je treba odlej delati tudi na to, da se tudi gospodarsko, prosvetno, kulturno in ekonomsko dvigne, da bodo vojaške zmage polne.

Po kosilu je predsednik vlade z ostalimi ministri in spremstvom obiskal domačo šolo, nato pa odšel do kapelice na grobu Sultana Murata, odkoder se je podal v Gračenicu.

Mariborske in okoliške novice

Slovenske gorice so se oddahnile

Senzacionalna roparjeva aretacija v sodni pisarni — Razbojništvo pri Mulečevih pojasnjeno

Čitatelji se gotovo prav dobro spominjajo nedavnega članka o drznem roparskem napadu na posestvo Mulec Marije iz Zimice. Eden teh roparjev je bil Krajnc Pavel, ki je po izvršenem razbojstvu neznan kam pobegnul. Za njim je bila izdana tirafica. Danes pa se je zglasil v prezidialni pisarni okrajnega sodišča v Sv. Lenartu v Slov. gor. neki moški in prosil, da bi dobil radi polnoletnosti izplačilo dednega deleža, ki je znašal okoli 75 Din. Mož je bil mršav in neobrit. Na vprašanje, kako se piše, je pokazal hran. knjižnico Okrajne hranilnice pri Sv. Lenartu v Slov. gor., glasečo se na ime Krajnc Pavel. Slučajno navzoči izvrš. organ Brumen Ivan sicer moža ni poznal, pač pa se je takoj spomnil na ime

Krajnc Pavla, ki je v zvezi z roparskim napadom. Ker je bil možki hudo neobrit in tihega obnašanja, je bil Brumen na mah prepričan, da je v pisarni iskani ropar Krajnc. Navzoči uradnik se je s Krajncem še naprej pečal, dočim se je Brumen odstranil na skrivaj iz pisarne in takoj stekel na orožniško postajo. V hipu je bilo sodišče zastraženo. Ob soočenju z orožniki se je Krajnc nekoliko zdrzil, vendar je mirno sprejel aretacijo. Močno zastraženega so odvedli na orožniško stano, kjer se vrši zasliševanje. Krajnc je prišel na sodišče v močnem prepričanju, da ga tu nihče ne pozna. V hudi stiski je prišel po svoj denar, kar pa ni bilo zanj usodno. Tako so si Slovenske gorice zopet oddahnile.

Ljubico J. Kodra so zaprli in zaslišali

Pintariča izročijo danes sodišču

Preiskava proti Pintariču in tovarišem se bliža koncu. Tekom včerajšnjega dne so orožniki izvršili še nekatere aretacije in so med drugim zaprli tudi ljubico Josipa Kodra neko Marijo iz Rogoznice, ki je osumljena, da je pomagala pobeglemu Josipu Kodru pri skrivanju. Tudi je Marija osumljena, da je prejela od svojega ljubimca Josipa Kodra večje vsote denarja, ki izvirajo od tatvine pri sestniku Greifu. Ko so Marijo danes dopoldne zaslišali, je priznala, da ji je Koder svojčas izročil 10.000 dinarjev, kateri znesek pa mu je pozneje zopet vrnila, tako da nima sedaj nobenega denarja več. Preiskava proti Pintariču ter njegovim pajdašem je zavzela ogromen

obseg. Zapisniki obsegajo že skoro cele knjige ter je jasno, da so imeli orožniki, zlasti pa kapetan g. Mavrič, pa tudi narednik g. Zorenč ogromno delo, da zberejo dokazilni material proti aretirancem in osumljencem, katerih število znaša sedaj 16. Pintariča ter njegove pajdaše bodo danes popoldne izročili v zapore tukajšnjega okrajnega sodišča ter bo nadaljnja preiskava najbrže prinesla na dan še marsikatero podrobno zanimivost o tatinskih in vlomskih pohodih Pintaričeve razbojniške tolpe.

Danes dopoldne so orožniki izpustili aretiranega Josipa Kaca iz Rač, ker se je izkazalo, da mu Josip Koder ni dal hraniti 20.000 dinarjev.

Karmahova turnea po Evropi

Psihografolog Karmah, ki vzbuja s svojimi strokovnjaškimi analizami pisave tudi v Mariboru mnogo zanimanja, se pripravil za jesen na večjo turnejo po Češkoslovaški, Nemčiji in Švici, kjer je že povsod dobro znan. V Švici, kjer je deloval v Curihu, Davosu, Ženevi in drugod, ga je obiskalo tudi več diplomatov in znanih politikov, ki so se zanimali za svoje prognoze ali analize značaja svojih političnih prijateljev in nasprotnikov. V Ženevi so bili med njegovimi klienti tudi mnogi delegati Društva narodov.

Posebno veliko zanimanje znamenitih osebnosti iz filmskega, umetniškega, političnega in gospodarskega sveta je pa obiskalo Karmaha v Parizu, kjer se mu išče vsako leto nekaj tednov. Pri njem so iskale nasvetov filmske dive Simone Simona, Marlene Dietrich, Marta Eggert, obiskali so ga Robert Taylor, Hans Al-

Foto-kopije samo 50 para

Prva izdelava. Razvijanje v tankih z drobnostim in izenačevalnim razvijanjem. Film od Din 10" naprej.

DROGERIJA KANČ

bers, Jan Kiepara itd., pa tudi indijski milijarder Aka Khan, voditelj francoskih fašistov polkovnik de la Roque in mnoge bivšje veličine, ki so jih domači prevrtači pogнали kot emigrante v Babilon ob Seni. Vsi ti so iskali pri Karmahu analize svojih značajev, prognoze za življenje in nasvete v najrazličnejših ljubezenskih, gospodarskih, političnih in drugih zadevah. Karmah hrani mnogo toplih zahval, ki so mu jih dali za njegovo delo. Nekatere teh zahval so prav zanimive, ker potrjujejo, da cenijo našega psihografologa mnogi odlični tujci bolj kakor celo nekatere najslavnejše zapadne psihografologe.

Tudi v Mariboru, kjer se muči Karmah že od sobote 2. t. m., je vzbudil veliko zanimanje in popolno zaupanje. Zanimivo je, da so med njegovimi obiskovalci tudi Gradčani, ki prihajajo nalašč zaradi obiska pri njem v Maribor. Pri nas ostane Karmah samo še do 11. t. m.

Dvajsetletnico mature so praznovali te dni nekdanji abiturijenti tukajšnje klasične gimnazije. Prišlo jih je okoli 30 iz vseh krajev, eden z Banje Luke, posebno mnogo pa iz bivše Avstrije. Nenavadno usodo je imela ta družinica: Preko sto jih je bilo v nižjih razredih v enem nemškem in dveh slovenskih oddelkih, redno pa so maturirali samo štirje, vsi drugi so bili v svetovni vojni in v raznih obroklih zaključevali svoje gimnazijske študije. Po 20 letih so se prvikat sešli, večinoma so v uglednih položajih, mnoge pa krije že hladna zemlja. Sestanek je potekel v lepem tovariškem razpoloženju. Pri skupni večerji (pri Gambriinu) in obedu (v Pohorskem domu) so se vrstili primerni govori, poklonili so se na grobovih umrlih svojim profesorjem, obiskali gimnazijo, šli v svojo nekdanjo učno sobo, posedli kakor nekoč v klopi (eden je še našel v klopi vrezan svoj monogram), razrednik in ravnatelj sta zagrabila situacijo ter jim spregovorila nekaj šaljivo resnih besed, fotograf pa je te nenavadne učence (med njimi profesorje, zdravnike, sodnike, duhovnika i. dr. hitro ujel na ploščo.

Kopalne obleke

najnovejše pri

Jakobu Lahu, Maribor

Kako je z našim praktičnim slovanstvom. Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Radi govorimo o slovanstvu. Hvalabogu jih je mnogo, ki s tem resno mislijo in ki svoje slovanstvo izpričujejo tudi v praksi. Mnogo, žal premnogo pa je tudi takih, ki so Slovani na jeziku, ki pa v praksi čudno ravnajo. Pride nekaj, ko se je treba zavzeti za slovanstvo stvar, pa so tihi ali pa se celo zavzemajo za popolnoma neslovanstvo stvar. Posebno poglavje tvorijo na primer odnosi teh ljudi do slovenskih filmov, zlasti do čeških filmov. Na vsakem narodnoobrambnem zborovanju se poudarja pomen čeških filmov nas, zlasti na obmejnem ozemlju. Pa pride film, obiskovalcev pa žal tako malo. In vendar presega reševanje režijskih problemov v čeških filmih po svoji umetniški popolnosti marsikaj, kar nam iz drugih smeri skušajo prikazati kot dovršeno umetnost. Bodimo tudi tukaj dosledni. Za

vedajmo se pomena, pa tudi lepote in umetniške dovršenosti slovenskih in specialno čeških filmov. Pobjeljajmo se. — Ravno te dni je prilika, da v praksi izkazemo svoje slovanstvo, svoj zdrav in praktičen čut za vse, kar je slovenskega izvora, ter da občudujemo tehnično popolnost čeških filmov. V to poglavje spada tudi vprašanje čeških revij po naših kavarih. K tej stvari se pa v kratkem oglašim z izčrpnim prikazom dejanskih okoliščin. — Opazovalec.

Prejeli smo v zvezi s člankom »Svinčeni rudnik v Mežici prevzela nemška družba« sledeče pojasnilo: »Ni res, da je svinčeni rudnik v Mežici prevzela nemška družba, ni res, da so tam ustavljene vse nove investicije, ni res, da bo odpuščenih prvih 100 rudarjev; ni res, da so se vršila pogajanja v Londonu in da je sklenjen kakoršenkoli sporazum. O prodaji rudnika komurkoli sploh ni govora.«

Zobozdravnik dr. Dernač

zopet orodnja.

Hrvatsko kulturno društvo »Napredak« podružnica v Mariboru, priredi v nedeljo 10. julija 1938 izlet v Varaždin ter priporoča članom, da se tega izleta v čim večjem številu udeležijo. Prijave se sprejemajo do četrtega 7. t. m. v lekarni Sv. Petra, P. Albaneže, Frankopanova ulica, špediciji Stevo Tončič, Meljska cesta in frizerskem salonu Franju Novak, Aleksandrova cesta. Uprava.

Kam v nedeljo dne 10. julija? Prilika za udeležbo na užitka polnih Putnikovih izletih z modernimi avtokari: v Rogaško Slatino (odhod ob 8. uri z Trga svobode) din 50, v Celovec (na Vrbsko jezero), odhod ob 6. uri din 120. Pohitite s prijavi, ker je le malo mest še na razpolago. Informacije in prijave: Putnik Maribor - Celje - Ptuj.

Gasilska četa Zrkovci, priredi 31. julija tombolo, na kar opozarja sosednja društva.

Ure, zlatnina, fini svinčeni kristali v bogati izbiri, tudi proti plačlu na obroke brez povišanja cen pri tvrdki M. Ilgerjev sin, Gosposka 15.

Obrtniki, ki se nameravajo udeležiti letošnje obrtne razstave ob priliki Mariborskega tedna s svojimi izdelki, se nujno pozivajo, da svojo udeležbo takoj, najdalje pa do 11. julija t. l. prijavijo v pisarni Slovenskega obrtnega društva v Mariboru, Vetrinjska ulica šte. 11/I.

»Staribor« ima svoj mesečni sestanek v četrtek dne 7. julija 1938 ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma.

Protiplinske razstave še ni v Mariboru! Zaradi spremembe programa, po katerem poseča ambulanta protiplanska razstava vse večje kraje Slovenije, vagoni z razstavnimi predmeti doslej še niso mogli dospeti v Maribor. Kakor smo izvedeli, dospe posebni vlak prihodnj. dni v Maribor in ostane tu par dni, da si razstavo, ki je velikega pomena za vse prebivalstvo, lahko vsakdo temeljito ogleda. Dan prihoda razstave bo pravočasno objavljen.

12-letna deklica ukradla 4000 dinarjev. V stanovanje posestnice Marije Ocep-kove v Starem trgu se je splazil neki tat, ki je iz zaprte omare ukradel 4050 dinarjev. O zadevi obveščeni orožniki so takoj pričeli z intenzivno preiskavo ter dognali, da je tatvino izvršila neka 12-letna Fanika V. Denar okoli 3200 dinarjev, so našli orožniki v materinem stanovanju ob priliki hišne preiskave. V zvezi s tem so orožniki aretirali mater, 47-letno Marijo V., in sicer radi suma, ker je svojega otroka nagovarjala k tatvini. Marija V. pa je pri zaslišanju dejala, da je prinesla hčerka denar domov ter zatrjevala, da ga je našla. Epilog te zadeve bo pred sodiščem.

Nadaljevanje del pri zgradbi pravoslavne cerkve. Pričela so se nadaljevalna dela pri zgradbi nove pravoslavne cerkve na Jugoslovanskem trgu. Letos bodo dokončali zunanja dela pri cerkvi, dočim bodo notranjost cerkve dogradili prihodnje leto.

Če pustiš celo košaro jajc na trotoarju. Prodajalka živil A. Miglič iz Taborske ul. 9, ki prodaja na Vodnikovem trgu, je odložila včeraj popoldne celo košaro jajc na cestišču v neposredni bližini tržnega prostora. Njeno odsotnost je izrabil še nezsledeni rokomavh ter izginil neznan kam s košaro in jajci. Policija vrši sedaj poizvedbe.

EDINA TOLAZBA

Ki-Ki BONBONI

NAŠIM NAROČNIKOM.

Te dni smo razposilali cenjenim naročnikom opomine za dolžno naročnino. — Vljudno prosimo, da nam po priloženih položnicah nakažejo dolgujoče zneske. Onim, ki bi tega ne vpoštevali, sporočamo, da bomo nadaljnjo dostavo lista ukinitil. Uprava »VEČERNIKA«.

Kino

Kino Union. »Ljudje na razpotju«, odlična družabni film v češkem jeziku. Izredno lepa, globoka vsebina. Lida Baarova.

Motociklist v obcestnem jarku. Ko se je vračal sinoči iz Maribora proti svojemu domu 26 letni posestniški sin Anton Fras iz Sp. Kungote, je na odcepu ceste, ki pelje proti St. Ilju treščil z vso silo v obcestni gramoz, da se je pri tem prekucnil z motorjem vred v obcestni jarek. S težkimi poškodbami na glavi in rokah so ga domači prepeljali v tuk. splošno bolnišnico.

Med spanjem so ga sezuli in mu odnesli čevlje. Nekemu Mariborčanu se je pripetila včeraj prav svojevrstna dogodivščina. Šel se je kopat v Dravo in se kasneje še nekoliko pomudil na obrežju, kjer je v senci zaspal. Ko se je prebudil, je opazil, da nima več čevljev na sebi, ker mu jih je nekdo med spanjem na spreten način snel z nog ter jih odnesel.

Triletni otrok na dnu vodnjaka. Davi se je pripetila na Pobrežju nezgoda, ki bi kmalu zahtevala mlado človeško življenje. V Lovski ulici se je pri še nedograjenem vodnjaku igrala triletna Jožica Udič iz Cankarjeve 21. Ker je otroka zažejalo, je segel po zajemalki in hotel piti. Pri tem pa se je otrok tako nagnil preko cementnega ograjda, da je zajemalka s svojo težo potegnil otroka na dno vodnjaka, kjer je v vodi obležal. Sreča v nesreči je bila, da so ljudje, ki so bili v bližini, opazili, da otroka ni več nikjer v bližini. Ko so pogledali v globino, so opazili na dnu otroka, ki je plaval na vodi in klical na pomoč. Dvignili so zajemalko iz vodnjaka, nakar se je po vrvi spustil nekdo na dno in dvignil otroka, vsega premočenega in odrgnjenega, iz vodnjaka. Otroka, čigar življenje je viselo na niti, so oddali v tuk. splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da otrok po čudežnem naključju razen odrgnin ni utrpel nobenih notranjih poškodb.

Veteran dela gre v pokoj. Da gre državni in javni nastavljenec in v novejšem času tudi marsikateri zasebni nameščenelec po gotovem številu delovnih let v pokoj, to spada k dnevnemu redu življenja. Zelo, zelo redki pa so med Slovenci primeri, da gre v pokoj tudi obrtnik. Takšno redko izjemo predstavlja po Mariboru dobro znani čevljarski mojster in trgovec s čevlji g. Josip Sulič. Točno koncem junija se je vpokojil od svoje delavnice. In ko bo v kratkem tudi zadnje njegovo poslovno delo končano, bo g. Sulič vzel končno slovo od svojega 52letnega zvestega in zglednega dela v čevljarski obrti, katere se je izučil v Trstu, v Mariboru pa se v njej izpopolnil do iskanega mojstra in uglednega trgovca. V Trstu je bil g. Sulič eden izmed stebrov narodno zavednih borcev v tisti dobi, ko je (po zgledu Čehov) edino Trst poznal in tudi dejansko izvajal narodnost v duhu slovanstva, nad katerim ni bilo prostora posebej za Slovence, Hrvate in Srbe ali druge Slovane. — G. Suliču želimo, da bi preživel svoj pokoj v sreči, zadovoljstvu in zadoščenju!

Ne pozabi naročnine!

Sportna gibanje

Razpis lahkoatletskega prvenstva Maribora za poedince, ki ga priredi SK Železničar v Mariboru v dnevi 22., 23. in 24. julija 1938 na svojem stadionu ob Tržaški cesti s sledečim razporedom: **22. julija 1938 s pričetkom ob 18.30:** 1. tek 800 m, 2. tek 5000 m, **23. julija 1938 s pričetkom ob 16. uri:** 1. predteki na 100 m; 2. met kroglice; 3. skok v višino z zaletom; 4. predteki na 400 m; 5. 100 m finale; 6. met kladiva; 7. troskok; 8. 400 m finale in 9. zapreke 110 m predteki. **24. julija 1938 s pričetkom ob 8.30:** 1. tek čez zapreke 110 m finale; 2. met diska; 3. 200 m predteki; 4. skok ob palici; 5. tek 1.500 m; 6. met kopja; 7. finale 200 m; 8. tek 10.000; 9. skok v daljino z zaletom; 10. štafeta 4x100 m. Pravico nastopa imajo samo verificirani člani mariborskih klubov. Prvoplasirani v vsaki disciplini dobi naslov »Prvak Maribora za l. 1938« in častno priznanico. Prijave je poslati najkasneje do 15. julija 1938 do 12. ure na naslov: Jenko Jože, stadion SK Železničar, Maribor, Tržaška cesta. Merodajni so samo prijave klubov. Tekališče je dolgo 428 m, ima dva nedvignjena zaletaja in je posuto z traski. Tekmovanje se vrši po pravilih in pravilnikih JLSA-a. SK Železničar v Subotici. V nedeljo 4. t. m. gostuje SK Železničar v Subotici, kjer bo odigral proti ŽAKU prijateljsko nogometno tekmo. Revanžna tekma bo 24. julija t. l. v Mariboru.

40.000 frankov bo plačal Gradjanski za ranega igralca Viljema Šipoša, ki je nedeljno nastopal za francoski klub S. O. Cette, pa se sedaj vrača zopet h Gradjanemu.

Motociklistično dirko priredi Motoklub »ohorje« v nedeljo 10. julija na progi Česke - Sv. Jurij ob Pesnici. Start ob 14. uri pri Babičevi gostilni v Košakih.

Francozji v slabi formi. V nedeljo je bilo v Parizu 12. lahkoatletsko srečanje na vojni med Nemčijo in Francijo, v katerem so Nemci zmagali v razmerju 105:55 točkam. To je največji poraz, ki so ga doživeli kdaj francoski atleti.

Tri meddržavne nogometne tekme bo igrala letos naša državna reprezentanca in sicer 28. avgusta s Čehoslovadžino, 4. septembra z Romunijo in 25. sept. Poljsko.

Gospodarske beleške

Novo železniško progo Bileče - Nikšič bodo odprli za promet dne 12. julija. — Proški za zgraditev te proge, ki je ozko kolosaj, so znašali 90 milijonov din.

Depresija v svetovnem gospodarstvu. Danje, tedne opazamo na vseh svetovnih tržiščih surovin, da se cene polagoma, toda trajno dvigajo. Najznačilnejše v tem pogledu gibanje cen na kovinam in trgu. Tako je cena bakru narasla za 22%, cena kositrja za 27%, cena cinka za 9%, in cena svinec za 27%. Tudi ce drugim važnim surovinam so se v najem času okrepile. Cena surovega srebrka v Londonu je narasla v teku tega meseca od 5.56 na 7.50, cena bismuta od 4.37 na 5.

Po vsej Italiji bodo pekli le enoten kruh. Tako so sklenile na zadnji seji korporacije za žito. V bodoče bodo v Italiji delovali samo dve vrsti pšenične moke: »slučer za kruh in za slaščičarske izdelke«, obe vrsti pa bosta imeli dodatek 10% pruzne moke.

Slab izvoz klavniških proizvodov. Domači trg klavniškimi proizvodi je nespremenjen. Zadnje cene na sornborski borzi se glasijo: Svinjska mast 13.25 do 14.25 din, soljena slanina 12 do 13 din za kg. Izvoz klavniških proizvodov je bil pretkli teden neznaten in smo izvozili le majhne količine masti in slanine v Nemčijo in Anglijo.

Vurberck

Krajevna protituberkulozna liga v Vurberku pri Ptujju je izvedla v protituberkuloznem tednu svojo prvo prireditve. Njen glavni cilj pomagajmo in skrbimo za reveže je bil tudi tukaj nad vse viden. Liga, s svojim nad vse ljubljnim in požrtvovalnim predsednikom g. dr. Bolešlav Okolo-Kulakom, šefi zdravnikom tukajšnjega sanatorija, s svojo agilno tajnico gđc. Nado Bernotovo, učiteljico, in blagajnikom g. T. Mušičem, učiteljem, ter celokupnim odborom je zasnovala prireditve zelo spretno in s tem privabila razen okoliškega ljudstva tudi prav lepo število uglednih oseb Ptujške gore in meščanov mest Ptujja, Maribora, Zagreba in Beograda, ki so prireditve kaj dobro podprli. Spretno roke gospe Polina Okolo-Kulakove, soproge sanatorijskega šefa zdravnika, naših gospo in gosposičen učiteljice so prav okusno okrasile prireditvene prostore in tudi poskrbele, da je mogel priti še tako razvajen želedec na svoj račun. Končni izid te prireditve je bil zelo zadovoljiv. Liga je danes lahko ponosna na to, da jim bo mogla nuditi v zimskem času vsaj najnujnejše, to je mleko in košček kruha. Našemu obč. predsedniku g. Petku Fr., ki sodeluje v ligi s pravim razumevanjem, pač ne bo težko najti primernega prostora, kjer naj bi liga pripravljala potrebna okrepčila. V slogi je pomoč!

Tudi ob zaključku letošnjega šolskega leta je priredilo tukaj, marljivo učiteljsstvo razstavo ročnih del. Z velikim zadovoljstvom in ponosom so si ogledovali ta lepa dela svojih otrok. Duša takih prireditvev je učiteljica Kraljeva, pi pravi po materinsko pripravlja šolsko mladino in jim daje iz duše vse, kar bo rabila za svojo bodočnost. Razstava, kakršne bi si želeli tudi bodoča leta, zasluži vsestransko priznanje. Razveseljivo je dejstvo, kako lepo se v splošnem vzgaja naša deca, pri čemer ne smemo prezreti tudi dejstva, kako lepo je slišati naše mame, ki izvajajo pod vodstvom učiteljice gospe Kegljeve mojstrsko uglajeno petje. Bodi nam dovoljeno, da izrečemo na tem mestu našemu zaslužnemu učiteljsstvu najpristranejšo zahvalo. — Vurberžani!

Živ letalski torpedo

Amerikanci so prekosili Japonce. Slednji so namreč izumili ladijsko bombo, kateri daje v vodi smer mož, skrit v njej. Naravnava jo proti sovražni ladji, ki je pred nevidnim sovražnikom brez moči in se razleti skupno s torpedom in močem v njem. Amerikanci pa so skonstruirali letalsko bombo, katero vodi v njej zaprti krmar do eksplozije, tik pred njo pa skoči s padalom iz nje in se reši na zemljo. Krmar nosi s seboj tudi gumijast čoln z vodo in živili, da lahko ostane na morju več dni.

Dober kupec.

Trgovec (vajencu): »Zdaj prihaja profesor Izguba, naš najboljši odjemalec. Vsakokrat, ko pride, kupi dežnik in ga pozabi pri nas.«

Mali oglasi

Prodaj

Radi preselitve poceni naproda!

RAZLIČNO POHIŠTVO
Aleksandrova c. 12-II, Faßwald. 4159

OPREMA
za specerijsko trgovino takoj naprodaj. Wildenrainerjeva ul. 17. 4158

2 VELIKA, LEPA LAVORA
v novih hrastovih loncih za ceno Din 600.— na prodaj. Iz uslužnosti na vpogled pri vrtnarju Zvillag nasl. Maribor. Gosposvetska 11. 4152

SOBNA KREDENCA
pisalna miza mize, kuhinjska oprema, slike, svetilke, radi odpotovanja ceneno naprodaj. Krekova 4-I. 4151

Razno

Predno odpotujete ne pozabite kupiti **KOVČEKE, NAHRBTNIKE** kopalne torbice itd. pri Ivanu Kravosu, Aleksandrova 13. 3975

MARTIN SAFRAN

izvršuje vsa soboslikarska, črkoslikarska ter plesarska dela solidno in poceni, najnovejši vzorci na zalogi.

Krekova 16.

LINOLEJ
kartolej, voščeno-platno, gumni platno, umetno usnje kupite najceneje pri »Obnovi«, F. Novak, Jurčičeva 6. 4132

GOSPODA
sprejem na hrano. Frančiškanska 21, pritličje, desno. 4145

AUTOMOBILISTI MOTOKLISTI — POZOR!
Bencin, olje angleške Dunlop pneumatike! V vsakem času postrežba pri bencinski črpalki. Tattenbachova ul. 14. Se priporoča Justin Gustinčič. 3381

Čitajte „Večernik“

Radi selitve oddam **DOBROIDOČO OBRT** z vsem inventarjem. Izposojevalnica plošč in gramofonov »Slager« Maribor, Slovenska 18. 4156

OPOZARJAM
da nisem plačnica za dolgovne katere je že, in katere bi še napravil moj mož Martin Bratušek. Alojzija Bratušek, Tezno-Maribor. 4153

Naznanjam cenjenemu občinstvu da sem otvoril čevljarstvo delavnico. Prvzajem vsa v to stroko spadajoča dela po najnižjih cenah. Se priporoča

ANTON ŽELJ
čevljarstvo, Jezdarska ul. 1. 4166

Sobo odda

Opremljeno veliko **SOBO** sončno, zračno, v mirnem delu mesta, oddam boljsemu gospodu. Naslov v upravi lišta. 4154

SOBICO
s stedišnikom oddam. Kettejeva 28. 4164

Stanovanje

SOBO IN KUHNJO
oddam v najem. Vprašati Ruška c. 8, Pepca Kuder. 4161

VZAMEM TRI GOSPODE
na hrano in stanovanje. Sv. Miklavž 87 Dogoše. 4155

ODDAM SOBO IN KUHNJO
Cankarjeva 5, Studenci. 4163

Stanovanje išče

VPOKOJENEC
samec, išče stanovanje s popolno oskrbo takoj. Dopise na upravo pod »Stalno«. 4168

Rešite se reume, uživajoč!

Nima smisla mučiti se z reumatičnimi slabostmi, ker se jih lahko iznebite z enkratnim lečenjem v Varaždinskih Toplicah. Nizke cene: sobe od Din 20.—, kopeli Din 10.—, oskrba 25.— do 35.— dnevno. Zahtevajte takoj prospekte od ravnateljstva kopalnice

Varaždinske Toplice

— ne, milastljiva gospa, ni „prav isto“.

Samo Nivea vsebuje Eucerit, krepčilno sredstvo za kožo. Nobeno drugo sredstvo za negovanje kože ni „prav isto“.

Nivea krepi kožno staničje in zmanjšuje nevarnost sončnih opeklin. Z Niveo okrepčana koža porjavi hitro in enakomerno ter jo varuje pri nagli ohladitvi pred prehladom.

Lenka

Igrali so, plesali, veselili se, kakor znajo le mlade, neskajlene, upajoče duše. Polnoč je že bila in Vavrena se še vedno ni prišel poklonit Loti in torej ne pri več. Ni zmagala. Belo čelo ji je zazneli oblaček nezadovoljnosti, stopila je mami.

»Pomisli samo, kako neotesan je«, se pričela pritoževati, toda v tem je prena nadomestilo. Gospod grof se je na njem obhodu ustavil pri gospej aktuarji in hčeri, ter izpregovoril z njima par udnih besed; Roubinkova je skoprnela blaženosti. Ko je pa odšel in je odšla

za soprogom v sosednjo sobo, je zaničljivo pogledala Vavreno in Lenko, ko ju je srečala. »Kdo bi se z njo meril? Kaj je on, študent kmetiškega rodu? Ni čudno, svoji k svojim! Roubinkova ni pozabila povedati znancem, kaj jima je gospod grof laskavega povedal, in kmalu se je razneslo, da je Loti proglašil za kraljico plesa.

Najslabše se je zabaval aktuar Roubinek. Pivec ni bil, kart ni igral in nikjer na steni ni visel kralj Herodež, da bi vanj uprl svoj pogled. Hodil je rad zgodaj spat, zdaj pa tu vso noč! — Zehal je, hrepenel po »oberstue«, nočni čepici in mehki postelji. Ali to ga je vendar gerilo in razveselilo, kako je milostna go-

sposka blagonaklonjeno govorila z njegovo ženo.

Šelo ko se je danilo, so se razhajali s plesa, vsi zadovoljni, da, srečni. Fribort je spremljal hišno gospodinjino in Marinoko, z njimi je šel Vavrena. Rodbina gospoda aktuarja je zdaj šla peš. Skozi mrak je naletavajl sneg in se spuščal na šale in plašče zavitih dam. Čeprav utrujeni so vendar govorili o odklovanju gospoda grofa. Samo Lenka je molčala; v njenih mislih pa je bilo kakor spomladi polno cvetja, kakor v prijazni kamrici polno miru in tihe sreče.

Mislila je na Vavrenine besede, na njegovo sveto obljubo, ki ji jo je dal v krasnem rondelu v dvoranji, ko sta tam se-

dela trenutek sama.

»Čakajva, draga Lenka! Jaz te ne zapustim in ne izdam!« ji je dejal in ona mu je verjela kakor evangeliju.

X.

Zopet je prišla pomlad, ki je prinesla poleg cvetja in petja tudi zarjo in krasni sijaj nove dobe, po kateri so narodi v času absolutizma hrepeneli in koprneli. Meternich je padel, cenzura odpravljena, dovolili so narodno brambo. 15. marca so proglasili konstitucijo. Vest o tem je napolnila Prago in vse kraljestvo z nepopisnim navdušenjem.

Narodno gardo so sestavljali ne samo v Pragi, ampak v vsem kraljestvu.

(Dalje.)